

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**M. Tullius Cicero Mannvciorm Commentariis Illustratvs
antiquaeq. lectioni restitutus**

Continens De Philosophia Volumen Primum

Cicero, Marcus Tullius

Venetiiis, 1583

Praestanti Viro Iacobo Tvrresino Cremonam Aldus Mannuccius, Paulli F
Aldi N

[urn:nbn:de:gbv:45:1-770549](#)

PRAESTANTI VIRO
IO. IACOBO : TVRRESINO
CREMONAM

Aldus Mannuccius, Paulli F. Aldi N.

V M ex ea familia me natum considero, in qua semper uerus honor, & splendor uirtutis eni-
tuit, quaeq. tantum litterarum studiosis pro-
fuit, incredibili afficio desiderio, ut omnes
intelligant, quidquid in me facultatis aut iam
est, aut erit aliquando, in his, in quibus as-
sidue uersor, studijs, uelle me, totum publi-
cae utilitati inservire. quamobrem M. Tully Ciceronis libros om-
nes, qualicebit industria, in omni tempore, in omni uita mea magis
quotidie exornare studebo: ut institutum domesticum retineam, de
litteris benemerendi. Quid enim hoc in genere non praestiterunt
Aldus annus, & Paullus pater? quorum unus Graecas litteras
quasi ex Italia iam diu exsules reuocauit: alter Latinae eloquentie
post Ciceronem, omnium consensu, parens exstitit. Hosce ego
imitatus, quantum mihi licuit, summum studium, atque labore
contuli, ut Ciceronis opera omnia illustrata exeant, atque exorna-
ta; quae testentur animum, & desiderium meum. quod uel ex
his libris, quos de Finibus inscriptos ad te, uir praestantisime,
mitto, intueri facile poteris. in quibus si diligentiam meam ali-
quando requires, erit sapientiae tuae, nosse, perturbari me ab
ijs, quae numquam nec Auum, nec Patrem perturbarunt. haec
sunt publica munera, quae recusare nec uolo, nec debedo. ut Pa-
triae quidquid possum praestem. Exstabit hoc certe amoris mei te-

F 2 stimo-

ſtimonium, qui tibi plurimum debere ſentiam, cum Cremona
me praetererantem, teq. iniuidentem, hilari, laetoq. uultu exce-
ris. Vale. Venetijs.

Kal. May CCCXCI CID RAE.

МАИОМЭ Я

IN
M . TULLII . CICERONIS
DE . FINIBVS
BONORVM . ET . MALORVM

L I B R U M . I.

Commentarius Aldi Mannuccij

C I C E R O

ON ERAM nescius, Brute, cum, quae summis ingenii, exquisitaq. doctrina philosophi Graeco sermone tractauissent, ea Latinis litteris manda remus, fore, ut hic noster labor in uarias reprehensiones incureret. Nam quibusdā, & ijs quidem non admodum indoctis, totum hoc dispi cet, philosophari. Quidam autem id non totum reprehendunt, si remissus agatur; sed tantum studium, tam multam operam ponendam in eo non arbitrantur. Erūt etiam, & hi quidem eruditī Graecis litteris, contemnentes Latinas, qui se dicant in Graecis legendis operā malle consumere. Postremo, aliquos futuros suspicor, qui me ad alias litteras uocent; genus hoc scribendi, et ijs elegans, personac tamen, & dignitatis nostrae esse negent. Contra quos omnes dicendum breuiter existimo. quamquam philosophiae quidem uituperatoribus satis responsum est eo libro, quo a nobis philosophia defensa, & collaudata est, cum eis et accusata, & uituperata ab Hortensio, qui liber cum & tibi probatus uideretur, & ijs, quos ego posse iudicare arbitra

rer; plura suscepī, ueritus, ne mouere hominum studia uiderer, retinere non posse. Qui autem, si maxime hoc placeat, moderatius tamen id uolunt fieri, difficultē quandam temperantiam postulant in eo, quod semel admīsum, coerceri, reprimiq. non potest: ut prope modum iustioribus utamur illis, qui omnino auocenī a philosophia, quam ijs, qui rebus infinitis modum constituant, in req. eo meliore, quo maior sit, mediocritatem desiderent. siue enim ad sapientiam perueniri potest: non paranda solum nobis ea, sed fruenda etiam est. siue hoc difficile est, tamen nec modus est ullus inuestigandi ueri, nisi inuenieris; & quaerendi, defatigatio turpis est, cum id, quod quaeritur, sit pulcherrimum. etenim, si delectamur, cum scribimus: quis est tam inuidus, qui ab ea nos abducatur in laboramus: quis est, qui alienae modum flatnat industriae? nam, ut Terentianus Chremes non inhumanus, qui nouum uicinum non uult

Podere, aut arare, aut aliquid ferre, denique; non enim illum ab industria, sed ab illiberali labore deterret: sic isti curiosi, quos offendit noster minime nobis iniundus labor.

E X P L A N A T I O

VIBVS DAM 3 Hortensio, & ijs, qui se rebus forensibus deuouerant. QVIDAM autem 3 inter quos Aquilius, & Gallus. ERVNT etiam, & ij quidem 3 uelut A. Albinus, quem, quod res Romanas Graeca oratione scripsit, apud Agellum reprehendit Cato. TERENIANVS Chremes 3 in Heautontimorumenō.

CICERO